

Ogólnopolski Próbny Egzamin Ósmoklasisty z OPERONEM

Język polski Klucz punktowania

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
1.	1. D, 2. C, 3. A, 4. E, 5. B	1	1 pkt – odpowiedź zawierająca punkty planu ułożone w kolejności zgodnej z fragmentem 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
2.	C	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
3.	FP	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
4.	D	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
5.	A	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
6.	np.: Wyjaśnienie powodu nadania przezwiska „Zośka”: Przezvisko wynikało z cech charakterystycznych wyglądu bohatera, miał on delikatną, subtelną, niemal dziewczęcą urodę. Wyjaśnienie powodu nadania pseudonimu „Kotwicky”: Bohater otrzymał pseudonim „Kotwicky”, ponieważ podczas działań w Małym Sabotażu wyróżnił się jako organizator i uczestnik akcji malowania na murach kotwicy – symbolu Polski Walczącej.	2	2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa powody zgodne z treścią lektury 1 pkt – odpowiedź zawierająca jeden powód zgodny z treścią lektury 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
7.	A	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
8.	1. Nazwisko: Raptusiewicz Uzasadnienie, np.: Nazwisko nawiązuje do słowa „raptus”, oznaczającego osobę porywczą / „raptowny”, czyli gwałtowny. Charakteryzuje bohatera, który był gwałtowny, wybuchowy, żywiołowy. 2. Nazwisko: Milczek Uzasadnienie, np.: Nazwisko nawiązuje do słowa „milczek”, czyli określenia osoby mało mównej / słowa „milczeć”. Charakteryzuje człowieka, który był milczący, cichy, mało mówny, spokojny. Uwaga: uczeń może podać nazwiska wraz z uzasadnieniem w dowolnej kolejności. Za podanie innych nazwisk uczeń nie otrzymuje punktów.	2	2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa nazwiska wraz z właściwym uzasadnieniem 1 pkt – odpowiedź zawiera jedno nazwisko wraz z jego właściwym uzasadnieniem 0 pkt – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi
9.	BCE	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
10.	PP	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
11.	A	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
12.	np.: Stanowisko: Moim zdaniem rysunek może być ilustracją pojęcia „autorytet”. Argument 1. Autorytetem określa się osobę będącą wzorem dla innych, cieszącą się uznaniem, szacunkiem, mającą charyzmę. Na rysunku przedstawiono taką postać – nadano jej większe rozmiary, co ma pokazywać, że swoją wielkością dominuje nad innymi. Argument 2. Autorytet pociąga za sobą innych, skupia wokół siebie ludzi, wyznacza często drogę, którą podążają inni. Na rysunku przedstawia to grupa osób idąca tuż za wysokim mężczyzną; wszyscy idą jego śladem, są w niego wpatrzeni.	2	2 pkt – odpowiedź zawierająca stanowisko i dwa argumenty odwołujące się do elementów graficznych rysunku 1 pkt – odpowiedź zawierająca stanowisko i jeden argument odwołujący się do elementów graficznych rysunku 0 pkt – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi
13.1.	Tytuł 1. <i>Reduta Ordona</i> Tytuł 2. <i>Śmierć Pułkownika</i>	1	1 pkt – odpowiedź zawiera dwa tytuły utworów 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna, lub brak odpowiedzi

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
13.2.	Bohaterowie: Ordon, Emilia Plater Podobieństwa, np.: 1. Oboje walczyli z zaborcami w powstaniu listopadowym / wstąpili się jako dowódcy w walce podczas powstania listopadowego. 2. Oboje zginęli w walce z Rosjanami / Moskalami / zaborcami; oddali życie w walce za ojczyznę.	2	2 pkt – odpowiedź zawierająca nazwiska dwojga bohaterów oraz dwa podobieństwa wskazane w poleceniu 1 pkt – odpowiedź zawierająca nazwiska dwojga bohaterów oraz jedno podobieństwo wskazane w poleceniu 0 pkt – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi
14.	np.: Tekst Pawła D. Piórkowskiego dotyczy <i>dwóch rodzajów autorytetów funkcjonujących w mediach / mechanizmów powstawania autorytetów funkcjonujących w mediach</i> . Autor charakteryzuje <i>autorytet faktyczny i wykreowany</i> oraz omawia <i>sposób ich oddziaływania na ludzi</i> . Na koniec stwierdza, że <i>autorytet pozorny może zmienić się w prawdziwy</i> . Uwaga: należy uznać sformułowania synonimiczne, poprawne merytorycznie i zgodne z treścią tekstu.	2	2 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co powiedziano o nim w tekście, zachowująca właściwy poziom uogólnienia 1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co powiedziano o nim w tekście, zaburzony poziom uogólnienia 0 pkt – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi
15.	PF	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
16.	D	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
17.	PF	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
18.1.	B	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
18.2.	np.: Uważam, że oczekiwanie Króla na przychylne warunki do zarządzenia zachodu słońca jest dowodem pozornej mądrości rządzenia, ponieważ zachód słońca nastąpiłby niezależnie od woli Króla. Król czeka na przychylne warunki, czyli na moment zachodu słońca, na konkretną godzinę, aby wydać rozkaz, który natychmiast zostanie spełniony. Tym samym będzie miał poczucie bezwzględного wypełniania jego woli. Takie myślenie jest oparte na obłudzie.	1	1 pkt – odpowiedź zawiera stanowisko i jego uzasadnienie zgodne z treścią lektury 0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi
19.	C	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
20.	B	1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi
21.	np.: 15 grudnia 2020 r. o godzinie 14.00 w auli naszej szkoły odbędzie się spotkanie z psychologiem, który wygłosi wykład na temat „Autorytety współczesnej młodzieży”. Zachęcamy do udziału w spotkaniu uczniów klas VI–VIII. Podczas wykładu zostaną zaprezentowane osiągnięcia najwybitniejszych polskich naukowców, a po jego zakończeniu będzie można zadawać pytania i wziąć udział w dyskusji. Samorząd Uczniowski	3	Treść i forma: 2 pkt – treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych pięć elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? 1 pkt – treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnione cztery elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? 0 pkt – treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko trzy elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? LUB treść zgodna z poleceniem, podanie jednego argumentu uwzględniającego zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych pięć elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? <u>Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna</u> 1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (jęz., ort., int.) 0 pkt – łącznie trzy lub więcej błędów (jęz., ort., int.) UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ <u>Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna</u> 1 pkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (jęz., ort., int.) 0 pkt – łącznie cztery lub więcej błędów (jęz., ort., int.)

Zadanie 22.

Temat 1. – wypracowanie o charakterze twórczym – opowiadanie

Napisz opowiadanie o twoim spotkaniu z Zośką, bohaterem *Kamieni na szaniec*, podczas którego dowiadujesz się, w jaki sposób wykorzystał on swoje zdolności przywódcze i organizacyjne. Wykaż się dobrą znajomością utworu Aleksandra Kamińskiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu; – w wypowiedzi zostały ujęte wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu; – wypowiedź jest w całości na temat.	2 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione – wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu 1 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB – w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu 0 pkt – forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu ALBO – nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma) Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.
2. Elementy twórcze	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona; – wydarzenia są logicznie ułożone; – fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta; – lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.	5 pkt – funkcjonalna narracja – logiczny układ zdarzeń – urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej sześciu spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja – twórcze wykorzystanie treści lektury 4 pkt – praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt 3 pkt – funkcjonalna narracja – logiczny układ zdarzeń – prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej czterech spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja 2 pkt – praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt 1 pkt – narracja częściowo funkcjonalna – dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń – prosta fabuła 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
3. Kompetencje literackie i kulturowe	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;	2 pkt – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) – poprawność rzeczowa 1 pkt – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga)

– uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.	ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obojętnie wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) – dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
4. Kompozycja tekstu	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny; – wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu; – wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli; – wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.	2 pkt – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi – graficznie wyodrębnione akapity – dopuszczalna 1 usterka w zakresie: spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity 1 pkt – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi – graficznie wyodrębnione akapity – dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie: spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
5. Styl	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej; – styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).	2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi – jednolity 1 pkt – sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu 0 pkt – praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in.: – czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych; – czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi. Oceniając język wypowiedzi, egzaminator najpierw oceni zakres użytych środków językowych¹, a następnie – ich poprawność². Ostateczną liczbę punktów ustali na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.	Zasady przyznawania punktów w kryterium <i>Język</i> znajdują się w poniższej tabeli.
--	--

¹ Zakres środków	² Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn.: – zróżnicowana składnia – zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.		3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.		2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, egzaminator przyzna 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	2 pkt – nie więcej niż 1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2–3 błędy ortograficzne 0 pkt – 4 lub więcej błędów ortograficznych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 2 pkt – nie więcej niż 3 błędy ortograficzne 1 pkt – 4–6 błędów ortograficznych 0 pkt – 7 lub więcej błędów ortograficznych
8. Interpunkcja	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	1 pkt – nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 1 pkt – nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- błędy w zapisie wyrazów z *u-ó, ż-rz, h-ch*
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów
- mylenie liter
 - o podobnym kształcie (*a-o, l-t, n-r, m-n, u-w, e-ę, a-q, i-j, u-y*)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych (*h-H, f-F, L-F*)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b-p, d-t, w-f, g-k, dz-c, sz-s, i-y, ę-em-en, q-om-on, ś-ż, ć-dź*)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p-b, d-b*) lub poziomej (*m-w, n-u, b-p, d-g, p-g*)
- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym
 - oznaczania miękkości nad literami
 - kropek (*dż, ż, i, j*)
 - „ogonków” przy literach *q* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)
- błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. *startóje*, bo *startować*.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 pkt.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym*.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Temat 2. – wypracowanie o charakterze argumentacyjnym – rozprawka
Czy bohaterowie utworów literackich mogą być autorytetami dla współczesnej młodzieży? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu; – w wypowiedzi zostały ujęte wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu; – wypowiedź jest w całości na temat.	2 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione – wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu 1 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB – w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu 0 pkt – forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu ALBO – nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma) Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.
2. Elementy retoryczne	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – argumentacja w pracy jest wnikliwa; – argumenty są poparte właściwymi przykładami; – argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.	5 pkt – pogłębiona argumentacja – argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami – argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane 4 pkt – praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt 3 pkt – powierzchowna argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości – niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej – argumenty/przykłady częściowo uporządkowane 2 pkt – praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt 1 pkt – podjęta próba argumentowania – ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
3. Kompetencje literackie i kulturowe	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;	2 pkt – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) – poprawność rzeczowa 1 pkt – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga)

– uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.	ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obojętnie wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) – dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
4. Kompozycja tekstu	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny; – wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu; – wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli; – wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.	2 pkt – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi – graficznie wyodrębnione akapity – dopuszczalna 1 usterka w zakresie: spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity 1 pkt – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi – graficznie wyodrębnione akapity – dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie: spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi 0 pkt – praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
5. Styl	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: – styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej; – styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).	2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi – jednolity 1 pkt – sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu 0 pkt – praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in.: – czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych; – czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi. Oceniając język wypowiedzi, egzaminator najpierw oceni zakres użytych środków językowych¹, a następnie – ich poprawność². Ostateczną liczbę punktów ustali na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.	Zasady przyznawania punktów w kryterium <i>język</i> znajdują się w poniższej tabeli.

¹ Zakres środków	² Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn.: – zróżnicowana składnia – zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.		3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.		2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, egzaminator przyzna 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	2 pkt – nie więcej niż 1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2–3 błędy ortograficzne 0 pkt – 4 lub więcej błędów ortograficznych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 2 pkt – nie więcej niż 3 błędy ortograficzne 1 pkt – 4–6 błędów ortograficznych 0 pkt – 7 lub więcej błędów ortograficznych
8. Interpunkcja	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	1 pkt – nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 1 pkt – nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- błędy w zapisie wyrazów z *u-ó, ż-rz, h-ch*
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów
- mylenie liter
 - o podobnym kształcie (*a-o, l-t, n-r, m-n, u-w, e-ę, a-q, i-j, u-y*)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych (*h-H, f-F, L-F*)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b-p, d-t, w-f, g-k, dz-c, sz-s, i-y, ę-em-en, q-om-on, ś-ż, ć-dź*)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p-b, d-b*) lub poziomej (*m-w, n-u, b-p, d-g, p-g*)
- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym
 - oznaczania miękkości nad literami
 - kropek (*dż, ż, i, j*)
 - „ogonków” przy literach *q* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)
- błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. *startóje*, bo *startować*.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 pkt.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym*.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Strefa nauki - serwis do nauki on-line

TWÓJ KOD DOSTĘPU

GRPTZ21HE1

- 1 Wejdź na takzdam.pl
- 2 Aktywuj kod w strefie nauki (ważny do 31.01.2022)
- 3 Ćwicz on-line i pobieraj arkusze egzaminacyjne

Egzamin ósmoklasisty **TAK, ZDAM!**

- Repetytorium • Niezbędnik z teorią

PAKIETY -15%

SPRAWDŹ

